

Es inútil que aquells catalans que no arriben a ésser nacionals, pretenguin aparèixer com a homes d'una més vasta col·lectivitat peninsular, europea o humana.

Qui no és nacional de la seva nació, menys és internacional de totes les nacions.

A. Rovira i Virgili.

La present edició ha estat escrita, totalment, pels col·laboradors.

Mossèn Antoni Batlle. - Va néixer el 31 de juliol del 1888 i va morir el 26 de novembre del 1955.

Fou, amb En Josep M. Batista i Poca, el fundador del moviment escoltista català. Home fort, clarividient i recte, amà sa terra amb un amor extraordinari. La seva vida fou d'una heroïcitat de tots els moments.

Monsenyor Radini Tedeschi, ànima dels Cingressos catòlics, ja deia :
- " El capellà que refusi d'entrar a la lluita social, és culpable de traïdoria, és infidel a allò que li ha estat manat i peca contra la Pàtria, l'Església i Crist ". I foren, aquests tres lemes, la vida mateixa de Mn. Batlle.

D'ACTUALITAT. - El dia 18 del mes passat, es donà per closa, a Bogotà, la Fira-Exposició, que fou molt visitada. Com a catalans, tenim dret a opinar, sobre aquesta exhibició, encara que ha estat muntada per gent, la major part no catalana, i els de naixença que hi intervingueren i viuen a Colòmbia, no ens honoren pas massa.

Però aquestes patums - d'alguna forma se'ls ha d'anomenar - han parlat d'" hispanidad" (- "la suya, por si acaso, com es diu en aquesta terra !) i han volgut fer creure en certes ambientacions confusionàries.

Volem donar un tó imparcial al comentari, però si el volem netament català. I el trobem, aliè al fet, però tocant de ple sobre l'economia catalana, en un article publicat a " Veu Catalana ", de Mèxic i reproduït pel Butlletí Mensual del Centre Català de Caracas; el signa Miquel Ferrer, però com és que força llarg, algun paràgraf ha estat escurçat :

El Comerç de CATALUNYA amb Amèrica

La iniciativa privada de Catalunya, lluita constantment contra els obstacles que li posen des de Madrid. La Indústria i el Comerç cerquen la manera de defensar lluurs interessos individuals i col·lectius. I, sense voler, fan política catalanista enfront del règim totalitari espanyol.

Perquè després de carregar-se de paciència i de redactar informes i comunicacions sobre els problemes del moment que reclamen amb urgència una solució oficial ; després de contestar totes les enquestes governamentals que es fan amb el deliberat propòsit de deixar de banda les respostes que no s'avinguin amb les intencions del govern; quan s'han can-

sat de fer gestions a les bones, veient que és perdre el temps i no gosant platar cara a Madrid, cerquen la forma d' obrir-se pas pel seu propi esforç i sorgeixen les iniciatives encaminades a resoldre els problemes d'una manera directa, amb el consentiment de l'Estat o al marge dels organismes oficials espanyols, si aquests persisteixen en no fer cabal de les iniciatives catalanes sobre el necessari redreçament econòmic del país.

Molt sovint, però, pressionat l'Estat espanyol per la iniciativa catalana i veient el perill de certs projectes de tipus estrictament privat, es decideix a fer veure que es preocupa del problema, reclama la realització del projecte que declara d'interès general i ofega la iniciativa submergint-la en la paperassa burocràtica inspirada per la tradicional política anticatalana.

Aquesta tàctica s'ha vist clara amb motiu del Pla de Reorganització de la Indústria Tèxtil Cotonera. Així que els fabricants de Catalunya es van cansar de fer informes i de donar estadístiques sobre la crisi del ram, els perills del mercat comú europeu i van sentir el Ministre Ullastres declarar públicament que la indústria tèxtil estava condemnada a desaparèixer perquè no podia comptar amb la matèria prima a Catalunya mateix, van elaborar el seu Pla i van pensar realitzar-lo al marge de l'Estat i de la banca oficial espanyola. Tot ho resoldrien a Catalunya. Però oblidaven que el rigorós control estatal no els ho permetria, i que, a fi de comptes, el govern agafaria el Pla de la indústria tèxtil catalana i el convertiria en un pla espanyol pagant els catalans.

Ara ha tocat el torn als comerciants. La Cambra de Comerç i Navegació de Barcelona i la Societat Econòmica Barcelonina d'Amics del País, s'han cansat de fer propostes a Madrid, per a donar sortida a la producció catalana i fomentar l'intercanvi comercial amb l'exterior. Fins que desenganyats de la capacitat i de la bona fe dels ministres i als funcionaris, s'han resolt a promoure el diàleg directament, utilitzant la tribuna d'una entitat gens sospitosa de catalanisme, com és la filial barcelonina de l'Institut d'Estudis Hispànics, la direcció del qual radica a Madrid. I a Barcelona han estat organitzades les Primeres Converses Comercials Iberoamericanes.

Felip Bertran i Guell, que a més a més d'exercir la presidència d'una sèrie d'organismes històrico-culturals de Catalunya i de presidir la Societat Econòmica d'Amics del País, presideix també l'Institut d'Estudis Hispànics de Barcelona, home gens sospitós de catalanisme, considerat com a convençut partidari del govern i com un bon espanyol de Catalunya, ha estat l'home que ha donat la cara i ha deixat a segon terme la Cambra de Comerç que té com a president Felix Escales, més compromès políticament i econòmicament amb el règim.

Blas Piñar, l'actual director de la política imperialista espanyola anomenada de la "Hispanidad", va assistir a la sessió inaugural de les Converses i va demostrar la profunda discrepància existent entre la concepció espanyola i la catalana respecte les relacions amb les repúbliques d'Amèrica. Mentre Blas Piñar va fer l'elogi dels tractats de doble nacionalitat que el govern ha vist fins ara limitats a Xile i Paraguai, Felip Bertran i Guell declarava que més que gestionar dobles nacionalitats, calia anar a instaurar una supranacionalitat que proporcionés veritables avantatges de caràcter general als ciutadans d'una i altra banda de l'Atlàntic, com per exemple, representaria un mercat comú hispanoamericà, ja que, avui per avui, no es pot pensar en l'admissió d'Espanya en el Mer-

cat Comú europeu per mor del règim polític imperant.

Felip Bertran i Guell donava unes quantes dades, en el seu discurs inaugural de les Converses, on feia esment de les xifres, d'exportació i d'importació actuals amb les repúbliques americanes - 47 milions de dòlars per vendes contra 92 milions de dòlars de compres - i deia que es podrien estalviar molts dòlars adquirint cotó i blat de moro a Mèxic; lubricants i combustibles a Veneçuela; carns a l'Argentina i Uruguai; tabac i cafè a Colòmbia, Brasil, Cuba, Guatamela i El Salvador, a canvi de productes manufacturats, paper de fumar, vins, productes químics i farmacèutics, conserves, utensilis domèstics, etc., etc., Si us hi fixeu bé veureu que la majoria dels productes que ofereix Bertran i Guell al mercat americà són especialment catalans. I amb aquest objectiu ha estat creada dintre el seu Institut, una Oficina de Cooperació Comercial Iberoamericana.

Els comerciants latinoamericans que van assistir a les Converses foren invitats per Bertran i Guell a visitar diversos centres industrials de Catalunya i Josep Maria Marcet, que fins fa poc ha estat Alcalde de Sabadell, càrrec que ha exercit d'ençà de l'ocupació del territori català, que és "Procurador en Cortes" i sempre ha estat considerat com un incondicional del règim, va intervenir pronunciant un discurs en representació de la indústria tèxtil catalana i va dir que ~~xxx~~ l'amor al treball dels homes de Catalunya feia que, constantment sorgissin noves empreses catalanes "i no pas gràcies a la protecció oficial, sinó per l'esforç de cada dia i per la lluita persistent contra tota mena de dificultats".

? Es possible que el comerç exterior de Catalunya entri en una nova etapa de prosperitat al cap de vint anys de control nacional-sindicalista espanyol i d'entrebancs de tota mena? Creiem que van errats els Bertran i Guell i Marcet. Mentre Catalunya no gaudeixi de la plena llibertat de moviments no es podrà fer altra cosa que la viu-viu, que és tant com vetllar un mort. L'expansió comercial catalana sempre toparà amb la mentalitat centralista espanyola si no es pot organitzar amb absoluta independència del control central de Madrid, tal com es va demostrar durant els primers temps de la nostra guerra amb la creació de la Direcció General de Comerç i la seva branca especial de comerç exterior dins el Departament d'Economia.

El problema és fonamentalment polític i des d'ara es pot preveure una nova maniobra estatal per a fer fracassar l'esforç dels representants màxims del comerç de Catalunya, que, com els industrials tèxtils d'ahir, intenten valer-se dels propis mitjans per a salvar una de les principals branques de la nostra economia.

Res no es podrà fer de positiu des de la secció catalana de l'"Instituto de Estudios Hispánicos". El manteniment de l'organisme de Barcelona va a càrrec de l'Estat espanyol i tots els tràmits per al comerç exterior depenen de l'Estat espanyol. No hi ha res a fer. Ha fracassat la Cambra de Comerç i fracassarà l'Institut de Bertran i Guell.

- - - - -

Català : ? Ja formes part de COMUNITAT CATALANA DE COLOMBIA ?

Copiem, al peu de la lletra, un full - no Oficial precisament -
que hem rebut. Diu així :

COPIA DE LA CARTA ENVIADA A L'EXCEL.LENTISSIM I MAGNÍFIC SENYOR
RECTOR DE LA UNIVERSITAT DE VALENCIA, PER UN GRUP D'ESTUDIANTS.

"Excelentísimo y Magnífico Señor Rector de la Universidad de
Valencia.

El pasado sábado, día catorce de enero, fué organizada por
la Universidad una Misa en sufragio de las almas de los estudian-
tes valencianos muertos en la catástrofe ferroviaria de Hospitalet
del Llobregat. Aparte de los anuncios oficiales, un grupo de
amigos de los fallecidos colocó una nota, redactada en catalán,
en la puerta de las aulas de la Facultad de Derecho, invitando a
sus compañeros a asistir a aquel acto piadoso.

La tare del viernes, dia trece, a las cinco, y en presencia
de un grupo considerable de estudiantes, Vuestra Excelencia, al
leer la nota fijada en la puerta del aula de Cuarto Curso, la
arrancó y la lanzó al suelo con muestras de indignación. Y luego,
ordenó a un bedel que destruyera los anuncios similares de las
demás clases de aquella Facultad.

Los estudiantes que firmamos esta carta, no podemos silen-
ciar la dolorosa impresión producida por un espectáculo de in-
moderación que, al mismo tiempo, ha herido nuestra dignidad de
universitarios y de valencianos.

Valencia, enero 1961. "

Aquesta carta ha estat signada per 258 estudiants universitaria
valencians. -

CATALUNYA ES LA UNICA PATRIA DELS CATALANS

Divagacions Morunes

Quan anàvem de calça curta, sentíem parlar dels "moros"i els
diaris de la "conllevància" , parlaven de "moros notables" i de "moros
amigos", encara que, a casa, els pares, ens ensenyessin que, tants els
uns com els altres, eren gent que normalment, era acusada i atacada de
defensar la seva terra contra l'opressió forastera. Això ens deien i els
que així parlaven eren gent assenyada, no se'n podia pas dubtar !

Anys després, bastants, resulta que els pares temien tota la raó !
"Ja raó, a un moro" - i consti que la tenien abans que els fos atorga-
da - pel "jefe del estado español". I, el reconeixement al dret, va
consistir en guillar d'un territori, autènticament amb la cua entre cames.

La història de les gestes del militarisme espanyol, encara no s'ha escrit del tot i bé caldrà que es faci, algun dia. S'aclariran molts conceptes.

Però, posem-nos al dia. Pel març d'enguany, el Rei del Marroc, Hassan II, va trobar que al seu país hi havia onze estrangers que treballaven pel comte de societats estrangeres, en la part sud del territori, els quals foren capturats pels patriotes, que actuaven per tal de completar l'alliberament del regne. Es tractava de : tres nord-americans, un francès, dos canadencs i cinc espanyols i tots ells, foren lliurats als ambaixadors respectius.

No és pas que hagin estat extraordinàries les quantitats d'aigua que han passat per sota els pontes, però, no podem pas negar que hi ha un abim, dels temps del " Barranco del Lobo " , " Monte Arrupit ", la " caiguda de la Comandància de Melilla ", " casar-se amb Ceuta ", etc., etc., fins ara ; i, tot plegat, ha estat en aquest segle !!

Però, la cosa bona és que, els moros, reclamen la moreria. (Informa al "Diario de Barcelona" el seu corresponsal a Madrid, Luis de Armiñán). I, sempre se'n saben de crespes i de coentes ; ara resulta que un determinat polític marroquí ha parlat ja de les fronteres del seu país, que corren per la línia de Granada, Còrdova i Sevilla. Nosaltres no hi tenim res a dir, i creiem que, fins històricament i etnològicament, tenen raó.

----- Referència Diari de B. del 23.3.61. -----

"Diario de Barcelona". - Un amic nostre, ens fa remarcar que aquest periòdic - a desgrat del seu edpanyoler director - ha estat el primer que ha publicat, en els temps que correm, una esquela moturòria, redactada en català ; l'endemà, publicava la segona.

Es un senyal, sà i esperançador, que bé cal que sigui difós.

I aquest mateix diari, es veu obligat a donar a conèixer l'homenatge retut a En Josep Maria Cruzet, amb motiu d'haver aconseguit editar, la Biblioteca Selecta, el seu volum núm. 300. En la llista dels assistents a l'homenatge hi ha la flor i nata dels intel·lectuals catalans, que se'n senten, de catalans.

" Destino " # 1226. Del 4 febrer 1961. Escasses frases d'un article d' En Josep Maria de Sagarra, referint-se a unes eleccions de regidors, que s'acabaven de celebrar a Barcelona : " Votar, lo que se dice, votar, con toda la grandeza y la trascendencia pública, después de tanto tiempo de abstención, me parecia ya algo al margen de mis posibilidades, y en cambio el domingo reapareció modernizado, confortable y limpio, a la altura de la época que estamos viviendo. " " Se ha desarrollado dentro de una atmósfera de corrección " " prescindiendo de todas las trampas y todos los espejismos con que antaño nos perjudicaba la pasión partidista " . " Debo confesar que esta diligencia de tipo ciudadano, con todos sus detalles y pormenores, me proporcionó gran satisfacción "

Una pregunta, Sr. Sagarra : - Això és la força del costum o el costum de la força ?

Regla 20 - Verbs en `eixer

En català no hi ha altres verbs acabats en `eixer que conèixer, merèixer, i apareixer (i els seus compostos com: desconèixer, reconèixer, reapareixer, etc.).

El fet de correspondre algun d'aquests verbs amb verbs castellans de terminació ecer (merecer, aparecer), ha portat l'aberració d'introduir al català molts verbs en `eixer que no existeixen en la nostra llengua. Són castellanismes que cal rebutjar. Així es diu: florèixer en lloc de florir; perteneixer en lloc de pertànyer; favoreixer en lloc de afavorir, etc.

Cal rebutjar absolutament aquests verbs i recordar que en català no hi ha sinó els tres esmentats abans, i els seus compostos, que acabin en `eixer. Entre els verbs inventats amb la terminació `eixer podem anotar, encara, els següents:

preval`eixer	en català	prevaler
adol`eixer	" "	patir
estrenèixer	" "	estrenir
desfallèixer	" "	defallir
pemanèixer	" "	romandre, sojornar, estar-se.
encarèixer	" "	encarir, recomanar
desvanèixer	" "	esvanir, dissipar.

Regla 21 - Formes verbals vicioses

Els infinitius en guer i els gerundis en guent

Cal tenir present que els infinitius en guer i els gerundis en guent són una degeneració de l'idioma i no s'han d'usar mai.

Sovint sentim a dir, o veiem escrits, els infinitius: poguer, volguer, sapi guer, capiguer, valguer, en lloc de poder, voler, saber, cabre o caber, valer.

Sovint sentim dir, o veiem escrits, els gerundis poguent, volguent, sapi guent, capiguent, valguent, prenguent, diguent, beguent, caiguent, conaguent, tinguent, etc. en lloc de podent, volent, sabent, cabent, valent, prenent, dient, bevent, caient, coneixent, tenint.

Recordi's que el gerundi té la mateixa radical que la primera persona del plural del present d'indicatiu. Si aquesta és podem, el gerundi serà podent, si és volen, serà volent; si és tenim, serà tenint, etc.

I, finalment, tingui's ben present que ni els infinitius en guer ni els gerundis en guent no existeixen en català.

Els Participis en scut

Són raríssims en català els participis en scut. Potser no n'hi d'altres que: crescut, viscut, nascut, i merescut.

En canvi en el llenguatge se'n senten molts i això és degut a la creació viciosa de verbs en `eixer, de la qual cosa s'ha parlat en una altra regla.

S'ha d'evitar els participis en scut. I quan es presenta una confusió (com per exemple en els verbs comparèixer, apareixer i altres, en els quals es diu molt sovint comparescut o comparegut, aparescut o aparegut), recordi's que quan sembli poder-se escollir entre un participi en scut o en gut, s'ha d'adoptar sempre la forma en gut.

Netejada, per altra banda, la nostra llengua dels falsos verbs en `eixer, dels quals ja s'ha parlat, quedarà també neta de participis en scut que, a part dels quatre esmentats més amunt, no existeixen en català.